

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

139. An peccata dubia confessa ut dubia, si efficiantur certa, sint iterum
confitenda? Et an peccata dubia sint in confessione aperienda? Ex p. 10.
tract. 16. & Misc. 6. res. 79.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

novissimè ex eadem Societate Martinum Bresserum de Confessione, lib. 4. c. 18. n. 197. ubi sic ait: Observe quare dubius an fœminam concupiverit, debet explicare suum, illiusque statum; quia id necessarium est, ut Confessarius cognoscat gravitatem peccati, & statum conscientia pœnitentis. Similiter dubitans, an aliquod in genere peccatum mortale admiserit, etsi immemor speciei, tenetur illud confiteri. Addit Sanchez, si postea speciei meminerit, teneatur, & illam confiteri, quemadmodum qui peccatum confessus est ut dubium, debet iterum confiteri ut certum, si postea certus fiat se id fecisse. Verum etsi hoc sit multò tutius & probabilius, contrarium videtur improbabile, tum de specie, tum præsertim de certitudine. Hæc Bresserus. Sed tu cogita, maximè quando esset confitenda species peccati: nam esse necessariò postea confitendam docet Præpositus in 3. p. D. Thom. q. 5. de integritate Confessionis, dub. 5. n. 126. & peccatum confessum ut dubium debere iterum ut certum confiteri, ego docui in 3. p. tract. 4. resol. 91.

RESOL. CXXXIX.

An peccata dubia confessi ut dubia, si efficiantur certa, sint iterum confitenda? Et an peccata dubia sint in confessione aperienda? Ex p. 10. u. 16. & Misc. 6. Res. 79.

De hoc casu his diebus interrogatus fui per litteras ex Germania à quodam Theologo, qui pro negativa sententia adducebat Card. de Lugo, & Joannem Caramuelem, & poterat etiam adducere Leandrum de Sacram. tom. 1. tract. 1. disp. 5. quest. 27. & Martinum de San. Jo. sept. in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 8. de Pœnit. n. 9. ubi me citato, sic ait: Añado que despues que el penitente confesò enduda el peccado, que dudò avia cometido, aunque despues se acuerde con certidumbre que le cometo, es muy probable sententia, que no tiene obligacion, à bolverle à confessar. Deven alèntir à esta opinion los Doctores, que llevan, que aviendose confesado de doze peccados, Añadiendo la particula. poco mas ò menos, si despues se acordò el penitente de dos peccados mas, no tiene obligacion à confessarlos, pues corre la misma razon en el un caso, que en el otro, veale el n. 4. deste mismo tratado. La razon de lo dicho es, que aunque confesò el penitente el peccado en duda, le absolvieron directamente del. He comunicado esto con hombres doctos, que sienten lo mismo. Ita ille. Cui adde novissimè nominatim contra me Marcum Vidalem, in Arca Theol. moral. tit. de pœnit. Sacrament. Inquis. 5. mm. 33. & seqq.

Sed his non obstantibus communiter contrarium asserunt DD. ut novissimè nominatim contra Lugum Joannes Martinon in Theolog. Scholast. tom. 5. disp. 5. o. sect. 3. n. 95. quia, ait ille, peccatum illud incertum, quando postea scitur ut certum, notabiliter variat iudicium Confessarij, & transfert illud de materia non necessaria Sacramenti in materiam necessariam. Et quemadmodum si dubitasset, essetne mortale, an veniale, posteaqueprehenderet esse mortale, teneretur de illo, tanquam de mortali, rursus confiteri, sic, &c. Par enim est ratio utriusque. Sicut enim differentia mortalis & venialis, est moraliter specifica, ita & differentia mortalis certi, & dubij. Alias rationes videbis apud DD. à me alibi adductos; & nota, quòd Cardinalis Lu-

go conatur firmare multis argumentis negativam sententiam, sed non audet ei adherere.

3. Restat modò respondere ad ejus argumenta, quæ etiam adducit Vidalis, & Martinus de San Joseph, & primo, quia qui confessus est, v. g. decies circiter, seu plus, minùse pejerasse, si postea meminuit certo, se pejerasse duodecies, non tenetur de duobus illis perjuriis confiteri: sed censetur illa in præcedenti confessione sufficienter explicasse, quamvis sub dubio tantum ea proposuerit. Respondeo, majorem requiri exactiorem in explicanda substantia peccati, quam in numero: sufficeretque numerum circiter declarari, quantum occurrit post sufficientem diligentiam, ut communi usu receptum est, ex quo magis, quam ex principiis metaphysicis de confessionis integritate judicandum est. Quò pertinet id quod ait idem Cardinalis n. 588. differentiam esse inter speciem peccati, & numerum, quoad necessitatem explicandi, & determinandi in confessione. Nam ferè omnes dicunt eum, qui confitetur, se ter, vel quater fornicatum esse, non teneri postea ad confitendam quartam fornicationem, quamvis certo illius reeordetur. At verò si pœnitens dicat, se certum esse de consensu mortali contra castitatem, non tamen recordari, an circa solutam, vel conjugatam: omnes dicunt debere postea explicare determinatè speciem, si postea recordetur fuisse conjugatam, sive id advertit. Nimirum quia species peccati debet explicari determinatè, multo magis quam numerus peccatorum. Atqui, differentia inter peccatum mortale dubium, & certum, est moraliter specifica in ordine ad confessionem, & ad iudicium ferendum, in foro pœnitentia. Ergo debet magis determinatè explicari, quam numerus peccatorum.

4. Ad secundum, quod qui obtinet dispensationem à censura, vel à voto proposito ut dubio; non tenetur iterum petere, licet postea certo de illis constet. Respondeo, negando paritatem: nam institutio Sacramenti Pœnitentia obligat ad deferenda Sacerdotibus omnia mortalia eo modo, quo possint rectè censere de eorum gravitate: quòd non facit, qui peccatum mortale certum confitetur ut dubium. At potestas tollendi censuras, quæ tota pendet ab institutione Ecclesie, non hoc postulat: neque potestas dispensandi in voto ex causa rationabili, sufficiente ad relaxandum votum, sive dubium, sive etiam certum sit. Quò addo, quia alioqui non puto fore validam dispensationem voti certi.

5. Ad tertium, quia talis fuit directè absolutus à suo peccato, quamvis proposito tantum ut dubio. Ergo non tenetur illud iterum confiteri, accedente cognitione certa: quæ cognitio tantum purificat, aut notificat conditionem, sub qua fuit remissum per absolutionem. Respondeo, peccatum illud, fuisse quidem directè remissum: sed quia non fuit satis explicatum in præcedenti confessione, manet obligatio explicandi illud ut certum.

6. Et hæc omnia docet Martinon ubi supr. contra Lugum, & alios; qui tamen mm. 91. sine ulla formidine sustinet, peccata dubia non esse in confessione aperienda. Verùm hanc sententiam Martinon, tanquam adversantem communi opinioni Doctorum, & communi praxi totius Ecclesie, alibi omnino rejiciendam esse probavi. Et præcipuè in hac part. 10. tr. 12. resol. 2. Unde malè novissimè probabilem illam putat Bossius in Moral. tom. 1. part. 2. tit. 1. §. 48. mm. 1754. si loquutus est de probabilitate practica, si autem de probabilitate speculat iva, transeat.

Quæ hic supra Ref. 130. & in aliis ejus primæ not.